

Β' ΤΑΞΗ ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η (παρα)πληροφόρηση στο www.

Για πολλούς αναλυτές η εμφάνιση του διαδικτύου εμπεριέχει την υπόσχεση της άπλετης πληροφόρησης και της βελτίωσης της ποιότητας του δημόσιου διαλόγου. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, η τεχνολογία του ίντερνετ αφενός μειώνει το κόστος της πληροφόρησης και αφετέρου έδινε τη δυνατότητα στους πολίτες να ανταλλάσσουν απόψεις και να ασκούν αμοιβαία κριτική. Όλα αυτά φυσικά θα ήταν προς όφελος των δημοκρατικών διαδικασιών και της κουλτούρας του πολιτικού διαλόγου, στην οποία βασίζεται η δημοκρατία.

Όμως, δυστυχώς σήμερα βλέπουμε ότι αυτές οι προβλέψεις δεν επαληθεύονται. Αντίθετα, σε μεγάλο βαθμό το ίντερνετ φαίνεται ότι προωθεί τον πολιτικό εξτρεμισμό* και τη μονοσήμαντη πληροφόρηση. Σύμφωνα με τον γνωστό πανεπιστημιακό Gass Sunstein (που πρόσφατα έγινε διευθυντής του Ρυθμιστικού Γραφείου του Λευκού Οίκου), αυτό το οποίο είναι καθοριστικό με το Ίντερνετ, δεν είναι τόσο ότι δίνει τη δυνατότητα στον πολίτη να έχει περισσότερη πληροφόρηση. Ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι του δίνει τη δυνατότητα να αποκλείει την πληροφόρηση που δεν του αρέσει.

«Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο με τη νέα τεχνολογία», γράφει, «είναι η αυξανόμενη δύναμη των καταναλωτών να «φιλτράρουν» αυτό που βλέπουν». Ένα από τα πιο σημαντικά αποτελέσματα αυτού του φιλτραρίσματος είναι ότι οι χρήστες εκτίθενται μόνο στην πληροφόρηση που τους είναι αρεστή. Σήμερα τα μπλογκ που αναπτύσσονται ταχύτερα είναι εκείνα που έχουν μια μονοσήμαντη ιδεολογική και πολιτική τοποθέτηση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αυτά ικανοποιούν τις προτιμήσεις των χρηστών τους. Οι αριστεροί στις ΗΠΑ προσφεύγουν στο Huffington Post για να βρουν αυτά που τους αρέσουν και οι δεξιοί με τη σειρά τους στο Drudge Report.

Όμως, το πρόβλημα δεν είναι απλώς ότι κάθε χρήστης απλά χρησιμοποιεί την πληροφόρηση που ενισχύει τις δικές του προκαταλήψεις και αποφεύγει να πληροφορείται για οτιδήποτε άλλο. Ακόμα πιο σημαντικό είναι το φαινόμενο που οι ψυχολόγοι ονομάζουν «ομαδική πόλωση», αναφερόμενοι στην τάση που έχουν οι άνθρωποι να υιοθετούν ακραίες απόψεις, όταν συνομιλούν με άτομα των ίδιων απόψεων. Το φαινόμενο της «ομαδικής πόλωσης» έχει τεκμηριωθεί με πολλά πειράματα. Σε ένα πείραμα οι φεμινίστριες που μιλούσαν μόνο με φεμινίστριες γίνονταν πιο ανένδοτες στον φεμινισμό τους. Σε ένα άλλο, οι οπαδοί των αθλητικών

ομάδων γίνονταν ακόμη πιο φανατικοί με την «ομαδάρα» τους, όταν συζητούσαν μόνο με ομοιούστες.

Υπάρχουν πολλές θεωρίες που έχουν προταθεί για να εξηγήσουν το φαινόμενο της ομαδικής πόλωσης. Σύμφωνα με μια θεωρία, όταν τα άτομα συζητούν μόνο με άλλους που έχουν τις ίδιες απόψεις, ακούνε νέα επιχειρήματα υπέρ των απόψεών τους, κάτι που τους κάνει να τις υιοθετούν με ακόμη μεγαλύτερο πάθος. Σύμφωνα με μια άλλη θεωρία, τα άτομα προσπαθούν συνεχώς να ξεπεράσουν αλλήλους. Αν, λοιπόν, όλοι σε μια ομάδα συμφωνούν ότι π.χ. θα πρέπει να διατηρηθεί η μονιμότητα στον δημόσιο τομέα, σύντομα θα εμφανιστούν και αυτοί που θα υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να επεκταθεί και στον ιδιωτικό. Η τάση της ομαδικής πόλωσης ενισχύεται στο ίντερνετ, όπου σύμφωνα με τον Sunstein παίρνει τη μορφή της «κυβερνοπόλωσης».

«Το ίντερνετ», γράφει, «λειτουργεί για πολλούς ως το εκτροφείο του εξτρεμισμού, επειδή ακριβώς αυτοί που συμφωνούν επικοινωνούν μεταξύ τους με μεγαλύτερη ευκολία και συχνότητα». Αυτό καθιστά το ίντερνετ ένα κατ' εξοχήν μέσο παραπληροφόρησης. Στο βαθμό που προσφεύγεις μόνο στις ιστοσελίδες που ενισχύουν τις προκαταλήψεις σου, δεν σε ενδιαφέρει αν η πληροφόρηση για τους αντιπάλους είναι σωστή ή όχι – ούτε πρόκειται να το ελέγξεις.

Διασκευή άρθρου του Τ. Μίχα, έντυπη έκδοση εφημερίδας Έλευθεροτυπία,
7-12-2009

Λεξιλόγιο

Εξτρεμισμός: στάση που χαρακτηρίζεται από την υιοθέτηση ακραίων αντιλήψεων και βίαιων μεθόδων (κυρίως στην πολιτική).

Λεξικό Γ. Μπαμπινιώτη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου (110 -120 λέξεις).

Μονάδες 25

B.1. Χρησιμοποιώντας ως θεματική περίοδο τη φράση «Για πολλούς η εμφάνιση του διαδικτύου εμπειρέχει την υπόσχεση της άπλετης πληροφόρησης και της βελτίωσης του δημόσιου διαλόγου», να αναπτύξετε μια παράγραφο (70 – 90 λέξεων) με τη μέθοδο της αιτιολόγησης.

Μονάδες 12

B.2. Να εντοπίσετε τα δομικά στοιχεία και τη μέθοδο (ή τις μεθόδους) ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου («Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο ... στο Drudge Report»).

Μονάδες 8

B.3. Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου, στο απόσπασμα «Αυτό καθιστά το ίντερνετ ... ούτε πρόκειται να το ελέγξεις», ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί το γ' ενικό και το β' ενικό πρόσωπο. Να εξηγήσετε τι επιτυγχάνει με κάθε ρηματικό πρόσωπο που επιλέγει.

Μονάδες 4

B.4. Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική στο απόσπασμα «Το φαινόμενο της «ομαδικής πόλωσης» έχει τεκμηριωθεί (από τους επιστήμονες) με πολλά πειράματα» και να αιτιολογήσετε την επιλογή του συγγραφέα.

Μονάδες 6

B.5. Να γράψετε από ένα μονολεκτικό συνώνυμο για τις λέξεις: πληροφόρησης, κριτική, επαληθεύονται, ομαδικής, ενισχύουν.

Μονάδες 5

Γ. Στο προσεχές τεύχος του περιοδικού του σχολείου σας περιλαμβάνεται ένα αφιέρωμα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο. Σας ζητείται να γράψετε ένα άρθρο (500 περίπου λέξεων), στο οποίο να καταγράψετε τους κινδύνους που πιστεύετε ότι ελλοχεύουν στο διαδίκτυο για τους νεαρούς χρήστες του και να αναλύετε πώς μπορεί η εκπαίδευση να συμβάλλει, ώστε οι νέοι να χρησιμοποιούν με ασφάλεια το σύγχρονο αυτό μέσο και να αξιοποιούν τις δυνατότητες που παρέχει.

Μονάδες 40